

Voorwoord Bestuur

Kostenpost - jaargang 1, nummer 6

Door Henk Huls – Bestuurlid NVBK

Oorlog?

Al weer enkele maanden geleden verscheen het boek "Durzaamheidsoorlog" van Thomas van Belzen. Bizar te lezen hoe al 25 jaar lang strijd gevoerd wordt tegen pogingen van de overheid om te komen tot een duurzamer materiaal gebruik in de bouw. Nadat in de beginjaren '90 de eerste handleidingen komen, komen de toeleveranciers in opstand. Het ene na het andere rapport verschijnt. Zelfs de rechter komt er aan te pas. De minister bezwijkt onder de druk en de handleidingen worden afgeserveerd als "niet wetenschappelijk genoeg".

Eind jaren '90 wordt, onder nieuwe bewindslieden, een nieuwe poging ondernomen. De bouwsector pakt het zelf op en richt de stichting MPRI op. Deze zal rekenregels voor bouwproducten opstellen. En inderdaad: een paar jaar later worden de eerste certificaten afgegeven. Dan moet er echter nog een norm komen om de prestaties van gebouwen te kunnen meten. Elke sector vecht voor haar eigen belangen; gesteggel over levensduur van materialen en gebouwen. De ene rechtszaak na de andere en u raadt het al: overheidseisen blijven opnieuw uit. Partijen zien het op het laatste moment niet zitten: "Te wetenschappelijk".

Omdat overheidseisen uitblijven gaan Rijkswaterstaat, Rijksgebouwendienst en gemeenten aan de slag met eigen rekeninstrumenten als Dubocalc, GreenCalc of GPR-gebouw. Door het ontbreken van rekenregels doemt een oud dilemma weer op: hoe tel je de verschillende milieueffecten bij elkaar op?

Weer ontstaat er gedoe en weer wordt de overheid door de bouwindustrie teruggefloten: nu is het "te verschillend".

Een nieuwe poging wordt ondernomen om te komen tot één bepalingsmethode: er moet één Nationale Milieu Database (NMD) komen. De SBK zal deze moeten beheren, maar in de raad van toezicht zitten alleen vertegenwoordigers van de NVTB, Bouwend Nederland, de BNA en NL-ingenieurs. Deze zal ook de bepalingsmethode moeten beheren.

De NMD zal worden geüpdate en er wordt ingezet op een prestatiegerichte benadering op gebouwniveau. Het beheren van de data blijft echter een probleem. Verouderde data worden niet verwijderd. Intussen verschijnt er een Europese norm, maar Nederland weigert die te accepteren. Begin 2013 wijst de overheid rekenregels aan, echter geen eisen. De minister geeft twee jaar oefentijd. Nu zijn het echter de gemeenten die weigeren mee te doen: er wordt niet gehandhaafd.

Intussen had de SBK gerekend op de verkoop van duizenden milieuprestatiebewijzen; het zijn nog geen honderd. Harry Nieman wordt ingezet om orde op zaken te stellen. Er ontstaat een nieuwe rapportenoorlog. De kritiek op de SBK, met uitsluitend afgevaardigden van de bouwlobby in de raad van toezicht, neemt toe. Intussen zijn we beland in 2014. De energieprestatie-eis wordt opnieuw opgeschroefd, maar eisen voor een duurzame materiaaltoepassing zijn er nog steeds niet.

Een tiental NVBK-bureaus heeft intussen de handen ineen geslagen en een eigen rekenmodel ontwikkeld: EcoQuaestor. Hiermee krijgt men niet alleen een goed inzicht in de milieulasten maar ook in de bouwkosten van een project en ziet men direct wat de effecten van verlaging van de milieulasten op de bouwkosten zijn en andersom. De, in tegenstelling tot andere rekenmodellen, volledig transparante berekeningsmethode van EcoQuaestor wordt door gemeenten geaccepteerd, maar de SBK houdt de boot af. In Europees verband is afgesproken dat de milieueffecten van producten, zoals bouwmaterialen, worden vastgelegd in Environmental Product Declarations (EPD's). Dit is vastgelegd in de NEN-EN 15804. Deze zijn de basis van de database van EcoQuaestor. Volledig transparant en onderbouwd. Zie de website van EcoQuaestor. Zij zijn er klaar voor.

Intussen rommelt het voort bij de SBK en is er maar één verliezer: het milieu. En de slachtoffers: ons nageslacht.

Henk Huls, secretaris bestuur NVBK.